

VERDENSMISJONEN I LYS AV TIDENES TEGN

AV NORMAN GOODALL

Titelen lover meget mer enn hva jeg har tenkt å gi meg ut på. Dypest sett henger nok det jeg har tenkt å si, sammen med de forandringene i verden omkring oss og i menneskenes tanker som kan tydes som «tidenes tegn». Men jeg har ikke tenkt å behandle disse store tegn og deres teologiske betydning. Min hensikt er langt mer beskjeden. Jeg vil drøfte bare en eller to av de mest iøynefallende forandringer i den alminnelige misjonssituasjon, og dessuten si noen ord om det nye synspunkt som vi må anlegge når vi skal drøfte Vestens misjonsselskapers fremtid. Jeg blir nødt til å utelate mange viktige forandringer som har betydning for mitt emne. Jeg har i det hele kunnet ta med bare det aller viktigste.

Bakgrunnen for enhver diskusjon i dag om misjonens fremtid, eller om misjonspolitik, er en dyp og sterk kjensle av at det haster. Misjon er alltid noe presserende, og i dag mer enn noen gang, fordi vi tydeligvis er ved slutten av en tidsalder. Spør en om vi er ved enden av den tidsalderen, hvis slutt ikke som ellers betegner en overgang fra en historisk epoke til en annen, men er den endelige slutt, tror jeg svaret fremdeles må være: Hin dag eller time vet ingen, ikke engang englene i himmelen, ikke engang Sønnen. (Mark. 13,32.) Men at vi er ved enden av en tidsalder, og dermed i en åndelig situasjon som best dekkes av ord som dom og frelse, det synes jeg de tyder på, alle de tegn som visdom kan lese og nådegaver kan tolke. Vi er ved et av de store vendepunkter i menneskenes historie, da menneskeheten enten vil lære hva som tjener til dens fred, eller den vil styrte ut i ubotelig ulykke. Jeg er klar over at en bestemt historisk krise av denne art (endog når den er så veldig som den vi opplever i dag)

ikke i seg selv fører til parusien, kulminasjonspunktet i Guds frelseshandlinger med verden. Den slutt-akten blir ikke bestemt av historiske tilfeldigheter, enda mindre av menneskets ulydighet og dårskap. Dens bestemmende faktor ligger i den allmektige Guds visdom og nåde, i hans urokkelige råd til frelse. Men med full hjemmel i Skriften kan det hevdes at dersom vi ikke gir akt på de tegn som historien presenterer for oss, og som menneskelig visdom kan forstå, så kommer vi til å ta feil av Menneskesønnens store dag. Derfor skulle all vår misjonsinnsats i denne tid være dominert av det påtrengende alvor i den krisen verden nå er inne i, på veiskillet mellom liv og død. «Se, nu er en velbehagelig tid, se, nu er frelsens dag» (2. Kor. 6,2). Tanken på dette ligger bak alt det andre jeg vil prøve å utvikle.

I betraktning av verdens håpløse stilling og dens påtrengende behov for frelse, har det desto større betydning at den mest merkbare forandring i de ytre forhold som Vestens misjon står overfor, er en meget alvorlig innskrenkning av det feltet som den ennå kan arbeide fritt på.

Det er bare få år siden vi kunne si det stikk motsatte. China var de ubegrensede muligheters land, og det vi fryktet mest for, var at vi ikke skulle ha nok ressurser til å kunne utnytte mulighetene. Det nære østen ble betraktet som den muhammedanske verdens strategiske sentrum, modent for okkupasjon av kristne styrker. Vi skrev om den muhammedanske verden i omveltning, eller om Islams oppsmuldring, og var sikre på at Islam representerte en åpen og ubegrenset mulighet for kristen misjon. Omtrent på samme tid hørte vi fra India om kristne massebevegelser. Høsten er stor, men arbeiderne er få, het det. India var enda et eksempel på vidt åpne dører.

Og nå? Situasjonen i China endres med forvirrende hurtighet. Men dessverre endres alt i én retning — dørene lukkes til fastere og hurtigere enn vi ventet for noen få år siden. De som samlet seg i Whitby 1947, var ikke dårlig informert: kloke misjonærer som hadde studert forholdene i China, fremragende kinesiske ledere som kunne tale med autoritet. Hvorledes kunne vi tenke oss at vi skulle ta slik feil? Vi kunne se farene foran oss. «Vi har ti år igjen. Vi må sette inn alt vi kan i de ti årene.» Men i Whitby 1950 måtte vi er-

kjenne at vi hadde vært altfor optimistiske i 1947. Døren ble slått i, stengt med bom og slå. Og skjønt vi aldri kan gi opp håpet om å hjelpe våre kinesiske brødre på nye måter, er en mulighet for misjon i China en av de ting vi nå minst kan vente. Jeg kan ikke drøfte stillingen i China i detaljer, men skal bare antyde den her. Videre mener jeg at vi må være på vakt mot å forenkle et stort problem i utilbørlig grad ved å gå ut fra at ordet «kommunisme» dekker alt mulig og forklarer alt mulig. Likesom de mange andre formene av kommunismen, vil også den kinesiske kommunisme vise seg å være hensynsløs i sine metoder, intolerant overfor all frihet og ateistisk hva tro angår. Men jeg tror vi gjør vel i å regne med f. eks. det som noen av dem som kjenner China best, så sterkt holder fram: Med den kommunistiske revolusjon som foranledning går det egentlige China i tenkemåte tilbake til den perioden da Vesten og alle Vestens gjerninger var en forbannelse for den kinesiske ånd. Dette er en oppfatning som kan diskuteres. Iallfall vil det aldri kunne sies med sannhet om det kristne China. Men det er slett ikke bare ideer som er lånt fra Karl Marx via Stalin som er virksomme i kinesiske sinn. Noen kinesere vender seg bort fra Vesten som for å komme tilbake til det som karakteriserte tiden før republikken, den lukkede dørs tid, da Morrison og de andre pionerene var sperret ute så lenge. I den utstrekning dette er sant, har hjulet gjort en full omdreining i løpet av mindre enn hundre år, og menneskelig talt er Vestens misjonsstyrker satt tilbake til utgangspunktet. Men naturligvis er ikke alt sagt med det. Mellom begynnelsen og slutten av denne syklus står den kristne kirke i China, — et mektig faktum, som jeg skal si mer om senere. Men i øyeblikket er jeg mest opptatt med de forandringene som berører misjonens frihet og disposisjonen av misjonærstyrkene, og jeg gjentar at en av de veldigste, mest lokkende og mest lovende av alle misjonsmarker som er kjent i vår tid, nå er blitt et klassisk eksempel på hvordan de feltene som er åpne for Vestens misjonsinnsats, skrumper sammen.

Jeg skal bare ta et eksempel til for å illustrere den innskrenkningen som vi nå lever i. Jeg har talt om Det nære østen som eksponenten for den muhammedanske verden, om de store tanker en hadde om mulighetene blant muhammedanerne, og hvordan dette

begeistret talsmenn for den kristne misjon for få år siden. Også her har stemningen slått om på grunn av de siste årenes kjensgjerninger. Om vi tar Egypt som eksempel, så er stillingen etter krigen den, at både er det større omkostninger forbundet med å omvende seg, og de direkte restriksjonene for misjonærer er blitt strengere enn noensinne. Når det gjelder innreise, så blir visum bare gitt til misjonærer som skal erstatte andre som slutter i tjenesten. De misjonærstyrkene som er i arbeid, er nesten alle opptatt med legemisjon, skolemisjon eller administrasjon. Ingen kan ofre seg helt for direkte evangelisering. Det vil ikke bli tillatt å øke misjonærstyrken noe sted, og ingen nye misjonsselskaper får komme inn i landet. En kan si at Egypt er den harde kjerne i den muhammedanske verden, og at der er andre muhammedanske land hvor stillingen er en annen. En annen — ja — men ikke mer oppmuntrende. Det er til heder for den nye muhammedanske staten Pakistan at den har innført konstitusjonell frihet for religiøs forkynnelse og påvirkning, men den alminnelige folkestemning står ikke i samsvar med dette, og heller ikke gjør den administrative praksis utsiktene mer håpefulle. Også den arabiske befolkning i de områdene som vi tidligere kalte Palestina og Transjordan er tilgjengelig for kristen misjon, for så vidt som misjonærene ikke stenges av forbud eller fysiske hindringer. Men hvis det er noe sted i verden der befolkningen føler seg bedratt av det kristne Vesten, så er det i kongedømmet Jordan, med dets voksende flyktningebefolkning. Der lytter en ikke gjerne til det kristne evangelium nå. Når en unntar Indonesia (muligens), så inntar den muhammedanske verden som helhet en så steil og uvennlig holdning til kristendommen og kristen misjon som sjelden tidligere. Stort sett forblir Islam et uberørt og i stigende grad lukket felt. Det er et sterkt begrenset felt som nå er åpent for Vestens misjonsinnsats.

Det neste jeg vil nevne gjelder en ny faktor som har med de unge kirkene å gjøre, de som er det mest bemerkelsesverdige faktum i verdensmisjonen i dag. Her går jeg ut fra at de mange tillitvekkende trekk i de unge kirkenes liv er kjent, så jeg ikke trenger gi noen grundig utredning om dem. Disse kirkenes eksistens er et bevis på Guds nåde og makt, og de viser hvorledes han har velsignet den misjonsinnsats som kirken tidligere har gjort. I de unge kirkene ligger

løftet om en fullførelse av kirkens verdensmisjon i en målestokk større enn noe vi hittil har sett i den kristne ekspansjons historie. Det at de unge kirkene er der, gjør hele stillingen mer håpefull enn nedslående, endog ansikt til ansikt med det faktum at dørene er lukket for Vestens misjonsinnsats.

Når det gjelder forholdet mellom de unge og de gamle kirkene, tror jeg at vi er kommet inn i en periode da en særlig vanskelig oppgave ligger foran oss. *Det er den å opprettholde åndelig enhet mellom de unge og de gamle kirkene, trass i et dypt psykologisk skille.* Det mest ekstreme eksempel på dette er kirken i China. Naturligvis har også vår tids mektige politiske og militære faktorer innvirkning på det som jeg har kalt det psykologiske skille. Direkte kontakt blir det stadig mindre muligheter for. De betydeligste skikkelser i den kinesiske kirke i dag er folk som vi nå ikke kan ha den forbindelse med som er nødvendig for forståelse mellom mennesker. Men det er ikke alt. Der er psykologiske skiller som betyr mer. Jeg følte dette meget sterkt i Whitby 1950 da en utmerket og sympatisk kinesisk biskop tolket for oss den aktuelle situasjon i China. Han var på ingen måte ukritisk overfor kommunismen, og han godtok ikke uten videre den kurs som kirken i China så ut til å ville følge. Men endog mens han talte om det, som han, sammen med oss fra Vesten, stilte seg kritisk til og var redd for, sa jeg til meg selv igjen og igjen: «Hvordan kan vi tenke og føle oss inn i det innerste av denne gode manns tanker og overbevisning om China i dag?» Igjen og igjen talte han om «befrielse», og mente kommunistenes maktovertagelse. Somme ganger sa han det for å erte oss, tror jeg, men innerst inne mente han det alvorlig, og i denne hans alvorlige overbevisning var der noe som vi ikke kunne gripe og ta del i. Han talte også om hvorledes dette «befridde» folk ble lært å synge og danse til befrielsens og den nye dags pris. Han var så å si rede til å lære oss befrielsens sanger og danser. Men jeg visste at dersom han hadde prøvd, ville resultatet blitt, ikke bare at mange av oss hadde vist seg å være klossete, men endog at vi alle hadde lagt for dagen at vi totalt manglet anlegg for sang og dans. Det var rett og slett umulig for oss å følge ham i hans tanker om China som det er nå og som det skal bli. Det er forskjeller av denne art som kan føre til at kirken i China tar en kurs

som psykologisk sett vil isolere oss fra hverandre — de yngre og de eldre kirkene.

Og hva som i en så utpreget grad er tilfelle i China, finner også sted i mange andre deler av verden. Det som er sagt, har i stor utstrekning gyldighet også for Indonesia, der de unge selvbevisste kirkene, mens de har arbeidet med å danne et nasjonalt kristent råd, hittil bare har betenkt misjonærene med en plass på tilskuerbenken (som representanter for Vestens kirker). Noe av den samme innstilling kommer til uttrykk på en rekke steder i India og Pakistan, Burma, Filippinene og endog på noen av de ensomme øyene i Stillehavet. Kan vi ved en dypere forståelse, ved mer selvkritikk enn vi liker å bruke, og framfor alt ved å gå dypere inn i bønnen, — kan vi opprettholde den åndelige enhet mellom de yngre og de eldre kirkene, trass i det skarpe psykologiske skillet som jeg har pekt på?

Så langt har jeg bare behandlet noen av de tidenes tegn, som stiller misjonen i alle Vestens kirker overfor nye vansker og farer. Naturligvis er ikke alt sagt med det, og jeg vil presisere at jeg ikke tolker disse nye farene som tegn på at vi er fordømt til en periode med skuffelse eller nederlag når det gjelder å fullføre kirkens misjonsoppgave. Gud kan nå sitt misjonsmål i China ad andre veier enn dem som politikere eller soldater synes å la åpne for ham. Gjennom den kinesiske kirke kan han gjøre — ikke mindre — men mer enn hans frelsende nåde har gjort for China hittil. Derfor er det så viktig at vi stoler på kirken i China og ber for den, og ikke er engstelige og redde for hvilken kurs den kommer til å ta, og tror at den vil gå under fordi vi ikke er der. Men dessuten — det at feltet der Vestens misjon kan virke blir innskrenket, vil ikke si at vår oppgave er endt. Det betyr heller at Gud har i sinne å bruke oss innenfor et begrenset geografisk område — til å tjene på en ny og bedre måte til hans ære. Vi må ikke glemme at det området som ennå ligger åpent, er stort nok til å kreve alle våre ressurser. Jeg har her ikke nevnt noe om f. eks. Afrika, som på så mange måter er fremtidens kontinent. Der er det ennå mange og store dører som er åpne. For så vidt menneskelig visdom på grunnlag av tidenes tegn kan gjøre pålitelige slutninger, må vi si at det afrikanske kontinent representerer veldige muligheter, som kaller sterkt på vår innsats. Jeg har heller

ikke nevnt noe om Japan. De som kjenner forholdene best, taler i superlativer om de mulighetene som der ligger åpne for Vestens kirker. Omtrent slik talte en også i 1910. Den gangen ga Vesten dessverre bare et meget utilstrekkelig svar på kallet. Skjønt skandinavisk misjon i neste omgang ikke kan sende mange misjonærer til China, hvor den har en så ærerik historie, så er likevel kallet til de nordiske misjoner: ikke færre, men flere misjonærer — misjonærer som kan gå inn gjennom de dørene som ennå er åpne, og gjøre det snart. For — som jeg nevnte til å begynne med — det haster. Men jeg tror det ville være en alvorlig misforståelse å tenke og handle som om den viktigste konsekvensen av at vi nå går inn i en ny epoke, er bare en omgruppering av misjonærstyrkene. Det ville være galt å gå ut fra at når vi har gjort den forandringen, så kan vi fortsette som før — med samme slags misjonærer, samme slags hjemmearbeid, den samme politikk på misjonsfeltene, med den samme holdning i Vesten overfor Østen og i den eldre kristenhet overfor Afrika. Jeg tror ikke at vi kan gjøre det. Og jeg tror ikke at vi skal gjøre det.

En ny orientering er nødvendig i dag i alle våre tanker om misjon. I dag må vi ikke oppfatte misjon først og fremst som en bevegelse fra Vestens kristenhet ut til resten av verden. Men misjon er en bevegelse fra den alminnelige kirke til den ufrelste verden, hvor den måtte finnes, for å forkynne Guds ord og budskapet om frelse, på vegne av denne alminnelige kirke.

Denne endrede betoning er nå alminnelig anerkjent i misjonsteorien, men jeg tviler på om de fleste misjonsvenner har innsett hva dette betyr. Og hva misjonspolitik og administrasjon angår, så er det bare forsiktig og nølende de fleste av styrene for selskapene tar konsekvensene av dette nye standpunkt — hvis de da er kommet så langt som det.

Begivenhetene i vår tid har sterkt understreket denne sannheten — at misjon ikke lenger i første rekke kan betraktes som en bevegelse fra Vestens kristenhet ut til resten av verden. Det er ganske klart at det neste store kapittel i Chinas evangelisering i hovedsaken må bli et kapittel i den kinesiske kirkes historie. Så langt vi kan se nå, vil Vesten komme til å ha en svært liten direkte andel i dette. I Indonesia er de innfødte kirkene allerede kommet til nokså avgjorte

meninger om sitt ansvar for den videre evangelisering i Indonesia, og de legger sine planer temmelig uavhengig av hjelp fra Vestens misjon. I India spiller nå Vestens misjon en underordnet rolle sammenliknet med den indiske kirkes egen ledelse og autoritet. Det samme burde i stigende grad bli tilfellet på Madagaskar. Og endog på de stedene i Afrika hvor kirkene er mindre modne, skulle synet på Vestens misjonsinnsats som et bidrag til den alminnelige kirkes vitnesbyrd være det som dirigerer misjonspolitikken og misjonsinnsatsen.

Skjønt jeg igjen og igjen understreker denne sannheten, så må jeg samtidig innrømme en annen kjensgjerning, som de yngre kirkene av og til er tilbøyelige til å overse eller undervurdere i sine forhandlinger med Vesten. I forhold til den evangeliseringsoppgaven som ennå står igjen i de yngre kirkenes land, er disse kirkene sørgelig svake. Endog de sterkeste av dem er små minoritetsbevegelser, og denne minoritetsstilling blir forverret for hvert år på grunn av den store befolkningstilvekst. Menneskelig talt, dersom evangeliseringen av Asia og Afrika beror på de yngre kirkenes anstrengelser uten hjelp utenfra, så vil det være umulig å fullføre den. Mer enn noen gang trenger de alle de ressurser vi kan dele med dem.

Men igjen understreker jeg den kjensgjerning, at hvor generøst enn Vesten tar del i dette arbeidet, så vil hjelpen bare bli en *deltaking* i løsningen av en felles oppgave. På alle mulige punkter, i administrasjonen og i den personlige tjeneste, må vi gjøre det klart at dette er slik. Whitby 1947 formet uttrykket «Partners in Obedience» (medarbeidere i lydighet), og jeg tror det er alminnelig godtatt at det uttrykket gir en riktig beskrivelse av den nye situasjonen. Den Guds-Ånds-bevegelse som blir kalt misjon, er ikke en prosess der en moden og uavhengig kirke i Vesten utvider sitt arbeid til en annen del av verden, inntil en moden og uavhengig kirke er oppstått der og kan overlates til seg selv. Misjon vil si at Gud ut av hvert land og fra hver rase og hvert språk kaller sitt utvalgte folk inn i et lydighetens fellesskap — inn i det apostoliske fellesskap, som tilber, bekjenner, lider sammen med og lever i forventning om den Herre som skal komme. Vi i Vesten kan aldri oppfylle vårt misjonskall bedre enn når vi blir *medarbeidere i lydighet* sammen med den alminnelige kirkes lemmer.

Jeg har sagt at dette uttrykket *medarbeidere i lydighet* i vide kretser er blitt mottatt som nøkkelen til den nye situasjon, men jeg tviler på om en har trukket konsekvensene av det slik som en burde. Jeg vil illustrere dette med å vise til det alminnelige preg i vår misjonspropaganda, vår misjonsopplæring på hjemmefronten. Jeg vil ikke si noe nedsettende om det arbeidet som redaktører, skribenter og sekretærer gjør. Ofte må jeg beundre den tålmodighet og dyktighet de legger for dagen i dette langtfra lette arbeid de utfører uke etter uke. Men hva er stort sett den karakteristiske tonen i presentasjonen av misjonsnytt? Hva er oftest den sentrale appellen i disse nyhetene? Ligger den ikke ennå i fortellingen som presenterer et folk eller et forhold på misjonsmarken, der de mangler det som den lykkelige leser i Vesten kan gi?

La meg stille et spørsmål direkte til dem av dere som er redaktører av misjonsblad eller redaktører av menighetsblad og andre kristelige blad som bringer misjonsnytt. Når dere ser rapporter eller brev fra misjonsfeltet, endog fra de land der de innfødte kirkene er kommet lengst, hopper dere ikke høyt av glede når det en sjelden gang hender der er ting som viser at dere ennå kan appellere med samme slags fortellinger som en likte å høre for 30 eller 40 år siden? Og er dere ikke som regel på jakt etter en beretning som kan appellere til lesernes filantropiske følelser og få dem til å gi noe fra Vesten til Østen før de legger bladet fra seg?

Jeg håper at jeg ikke blir misforstått. Filantropi er en stor ting, og det må dere praktisere dersom dere virkelig elsker Gud. Videre er det veldige kristelige forpliktelser som venter på å bli oppfylt blant de forsømte, lidende, fattige, flyktningene. Og misjonen har rett, ja plikt til å fortsette med i Kristi navn å utfordre dem som er heldigere stilt, til å gi og ofre. Men skjønt det fortsatt er behov for propaganda som appellerer til kristelig filantropi, så har misjonen *mer enn dette å si i dag*. Den skal bære vitnesbyrd om et evangelium, som — skjønt det kan bli belyst på nye måter i de forskjellige deler av verden — trenges like meget i Vesten som i Østen. Den bærer vitnesbyrd om et evangelium som er rikere og mer vidunderlig enn Østen alene eller Vesten alene ennå har kunnet fatte. Misjonen må forkynne dette evangelium ut fra sammenhengen med den alminne-

lige kirke. I denne kirken får Vesten ta imot nåden og være et apostolisk vitne om nåden, ved den samme miskunn som Østen trenger. Og endog kallet til kristelig filantropi, som må fortsette å lyde blant misjonsvenner, er ikke bare et kall til Vesten fra det trengende Østen. Det er et kall fra Gud gjennom hans alminnelige kirke, et kall som utfordrer sløve samvittigheter *overalt*, fordømmer de folkesyndene som Vesten har felles med Østen, og formaner alle mennesker til å omvende seg og bære frukter som er omvendelsen verdig. Det som mangler — er jeg redd for — i mye misjonspropaganda, er denne tonen av noe stort og veldig, en følelse av denne sansen for det herlige i den guddommelige kjærlighet. Det filantropiske kommer helt i skyggen når vi opplever og gir uttrykk for denne kjærligheten, i den alminnelige kirkes fellesskap.

I de senere år har jeg hatt høve til å høre hva mange av de yngre kirkenes beste representanter mener om det som pleier å prege vår vanlige misjonslitteratur i Vesten. Selv om jeg har regnet med at noen av dem er overdrevent følsomme, så er jeg blitt klar over det ydmykende faktum at vi er kommet til kort når det gjelder å fremstille — i sin virkelige storhet og høyhet — beretningen om Kristi gjerning i verden i dag. Den er ikke i første rekke historien om hva Vesten har gjort for Østen, heller ikke utfordringen: hva Vesten bør gjøre for Østen, men i sin kjerne hva Kristus, han som er alle menneskers frelser, gjør gjennom den alminnelige kirke og sier til den alminnelige kirke.

Den reformen som her trenges, er langt fra lett. Men jeg tror jeg her peker på en av de reformene i vårt misjonsarbeid som det er stort behov for når vi skal nyorientere våre tanker om misjonen i retning av *medarbeidere i lydighet*.

Jeg går nå videre til en spesiell side av denne sentrale forandringen i misjonssynet, som stadig kommer fram i alle de nye studier som Det internasjonale misjonsråd har gitt støttet til i forbindelse med en undersøkelse av kirkens misjonsplikt.

Jeg har allerede gjentatt satsen om at misjon i dag ikke først og fremst er det at Vestens kirker går ut til resten av verden, men at den alminnelige kirke går til den ufrelste verden, hvor den så er. Her vil jeg understreke dette uttrykket: *den ufrelste verden, hvor den*

så er. Dersom vi godtar dette uttrykket, så godtar vi samtidig noe som står i strid med den oppfatningen at misjon er å *utvide det geografiske området for den kristne tro*. Enda mer står det i strid med å oppfatte misjonen som énveis-trafikk, geografisk sett. Det tvinger oss til igjen å se hele verden som en misjonsmark og hele kirken som et misjonstiltak. Og den «hele verden» som hele kirken retter sin misjon mot, er ikke bare verden som overflate-område, men verden som dybde-område. Der det er et forhold blant mennesker, hvor synden har herredømmet, på det økonomiske område, på det politiske område eller i det enestående personlige forhold mellom mennesker som heter hjemmet (enten det er i Stockholm eller Shanghai) — der gjelder den oppstandne Herres store oppdrag: «Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler, . . .» (Matt. 28,19). Dette er misjonsplikten i sin helhet, den som skal oppfylles av hele kirken overfor hele verden.

Betyr dette at det ikke er et spesielt misjonskall, som vi hittil har ment, at det ikke er spesielle funksjoner som hører til misjons-selskapene, at det ikke er forskjell mellom *evangelisering* her hjemme og *misjon* der ute? Om dette siste — sammenblandingen av *evangelisering* og *misjon* — vil jeg si at i grunnen er de to det samme. Kraften i dem springer ut fra Kristus, vår opplevelse av hans frelsende makt, den forpliktelsen han legger på oss om å være hans vitner og kunn-gjøre Guds frelsende nåde. I bunn og grunn er evangelisten og misjonæren en og den samme, hvor de enn arbeider og hvilke mennesker de vitner for. Men misjonæren er et vitne om visse sider av evangelisering som vi alle fristes til å overse, fordi vi er opptatt av de nærmeste ting, — om det verdensvide sikte som Guds råd til frelse har, om hvor rikt det fellesskapet som Gud kaller oss inn i, er (det er av alle riker og folk og tungemål). Han er også et vitne om den Åndens tvang, som ustanselig driver evangelieforkynneren ut over grensene — geografiske, kulturelle, sosiale, faglige — like inn i de forholdene der hans frelsesnavn ennå ikke er blitt hørt. For å gjennomføre dette evangelistens videre oppdrag tror jeg det ennå er nødvendig å ha særlige organer. Det ligger i sakens natur.

Men denne spesielle misjonsgjerning må ikke bli en egen avdeling slik at det tapes av syne at den er ett med kirken sentrale opp-gave. Alt som virker i den retningen, fører til svakhet og vakling.

Når en betoner at evangeliet skal gå ut i all verden uten samtidig å peke på at det har noe å si i alle forhold der synden hersker, så lemlester en misjonstanken.

Da det for en del år siden ble dannet en forent misjon i kopperbeltet i Nord-Rhodesia for å bringe evangeliet og nådemidlene til de rotløse afrikanere som var rykket ut av sitt stammefellesskap, så var det like vesentlig for vårt ansvar overfor evangeliet at vi i Kristi navn skulle ta opp de tingene i det moderne samfunn, som gjør afrikaneren rotløs og rykker ham ut av hans stammefellesskap. Således var J. Merle Davis' undersøkelse: *Modern Industry and the African* bare en annen side av vår lydighet mot evangeliet. Og vi burde ha funnet midler til å tvinge dette ansvaret inn på Vestens forretningsliv, like sikkert som vi forkynte evangeliet for afrikanerne. Derfor gjentar jeg at det som er karakteristisk for misjonæren, hans fremstøt ut over grensene, må settes i forhold til hele kirken og dens forpliktelse til å bringe alle felter av det menneskelige liv inn under evangeliets innflytelse.

På alle disse punkter tror jeg Vestens misjonsselskaper, med sin ærerike historie og arv, nå trenger å reformeres.

Det er ikke nok å feire jubileer, å hedre pionerene og kalle den nye generasjon til å holde oppe det arbeid de begynte. Vi skulle finne nytt arbeid, nye arbeidsmåter, nye felter for vårt virke. Istedenfor å gå inn for at vi skal beholde uforandret misjonsselskapenes gamle struktur og deres forhold (eller mangel på forhold) til kirken, skulle vi spørre på hvilke punkter de kan bli omdannet så de svarer til vår tids nye behov og uttrykker vår tids nye innsikt. Misjonen skulle føre an når det gjelder å vise at misjonærens og evangelistens kall — forkynnerens gjerning ute og hjemme — i grunnen er det samme. Å forkynne evangeliet om frelse for det frafalne Vesten og for det revolusjonære Østen er en og samme oppgave. Dette skulle komme klart til uttrykk i misjonens forhold til kirkene i Vesten. At den altomfattende misjonsforpliktelse oppfylles ved hjelp av et middel som også er altomfattende, skulle komme til uttrykk i en bevegelse som ikke bare sender Kristi sendebud fra Vesten til Østen, men tar imot Kristi sendebud fra Østen til Vesten fordi den vet om en nød og forkynner et evangelium som begge er verdensomspennende.